

Katsaus älyverkkotyöryhmän ehdotuksiin

Verkosto 2019: Älykäs energiajärjestelmä -seminaari
Ylitarkastaja Tatu Pahkala
23.1.2019

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yleistä älyverkkotyöryhmästä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Älyverkkotyöryhmä

- **Vaihteleva uusiutuva lisääntyy, mistä joustavuutta?**
- **Tavoitteet:**
 - Esittää konkreettisia toimia asiakkaiden osallistumiseksi markkinoille
 - Edistää toimitusvarmuuden ylläpitoa
- **Loppuraportti julkaistu 24.10.2018**

Lisätietoja www.tem.fi/alyverkot

Kaksi vuotta

21 jäsentä

Kuultu 60 eri
asiantuntijaa

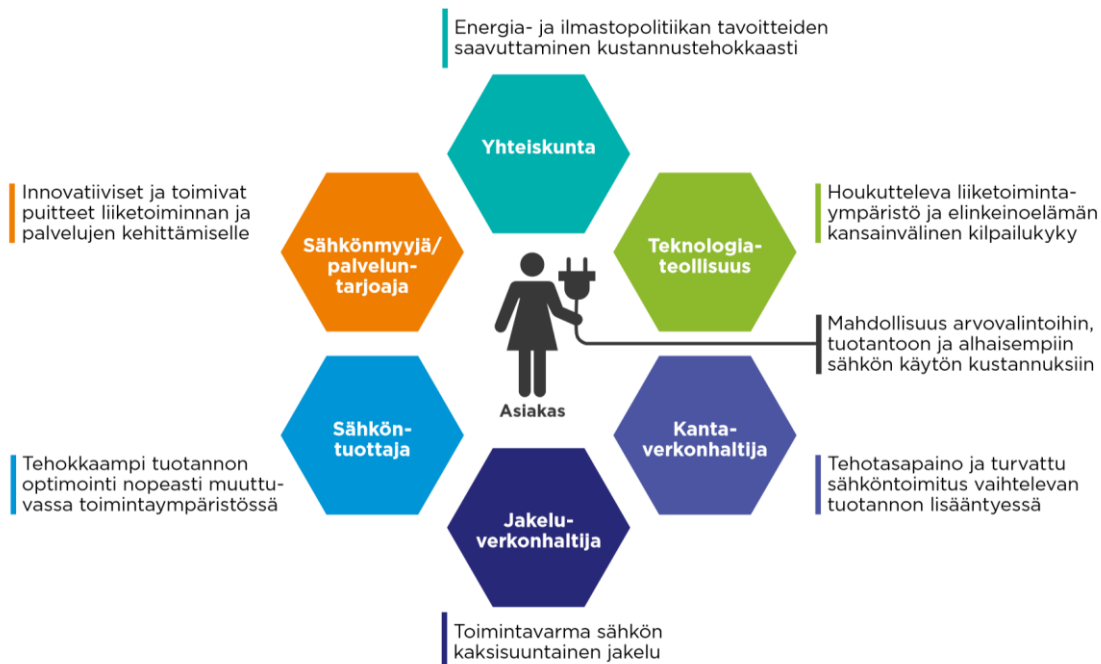
15
selvitystä

4 alatyö-
ryhmää

27
kokousta

13
ehdotusta

Älykäs sähköjärjestelmä toimii kustannustehokkaana palvelualustana vastaamaan asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin

Työryhmän keskeiset ehdotukset

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

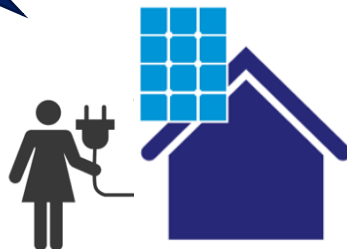

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

Ehdotusten vaikutukset

- Vaikutukset riippuvat pitkälti asiakkaan kyvykkyydestä joustaa
- Ehdotukset vahvasti linkittyneitä, tulee tarkastella kokonaisuutena

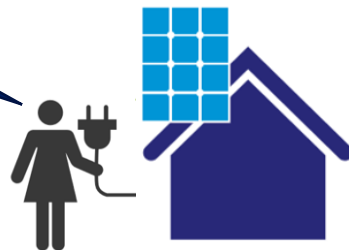
	K1	K2	M1	M2	L1	L2	T1&T2	T3&T4
	Kerrostalohuoneisto, ei sähkökiuasta	Pientalo, sähkökiuas, ei sähkölämmitystä	Maatilatalous, ei sähkölämmitystä	Maatilatalous, huonekohtainen sähkölämmitys	Pientalo, huonekohtainen sähkölämmitys	Pientalo, osittain varaava sähkölämmitys	Pienteollisuus	Keskisuuri teollisuus
Jakeluverkkoyhtiöiden kuormanohjauksesta luopuminen								
Seuraavan sukupolven älymittarit								
Tehopohjainen siirtohinnoittelu								
Energiayhteisöt								
Asiakaskeskeinen vähittäismarkkina- malli								
Aggregaattorit								
Joustoa tukeva verkkoyhtiöiden sääntely								
Siirtohinnoittelurakenteiden harmonisointi								

Lähde: Gaia 2018

Merkittäviä muutoksia asiakkaille

Viestintä ja neuvonta
erittäin tärkeää!

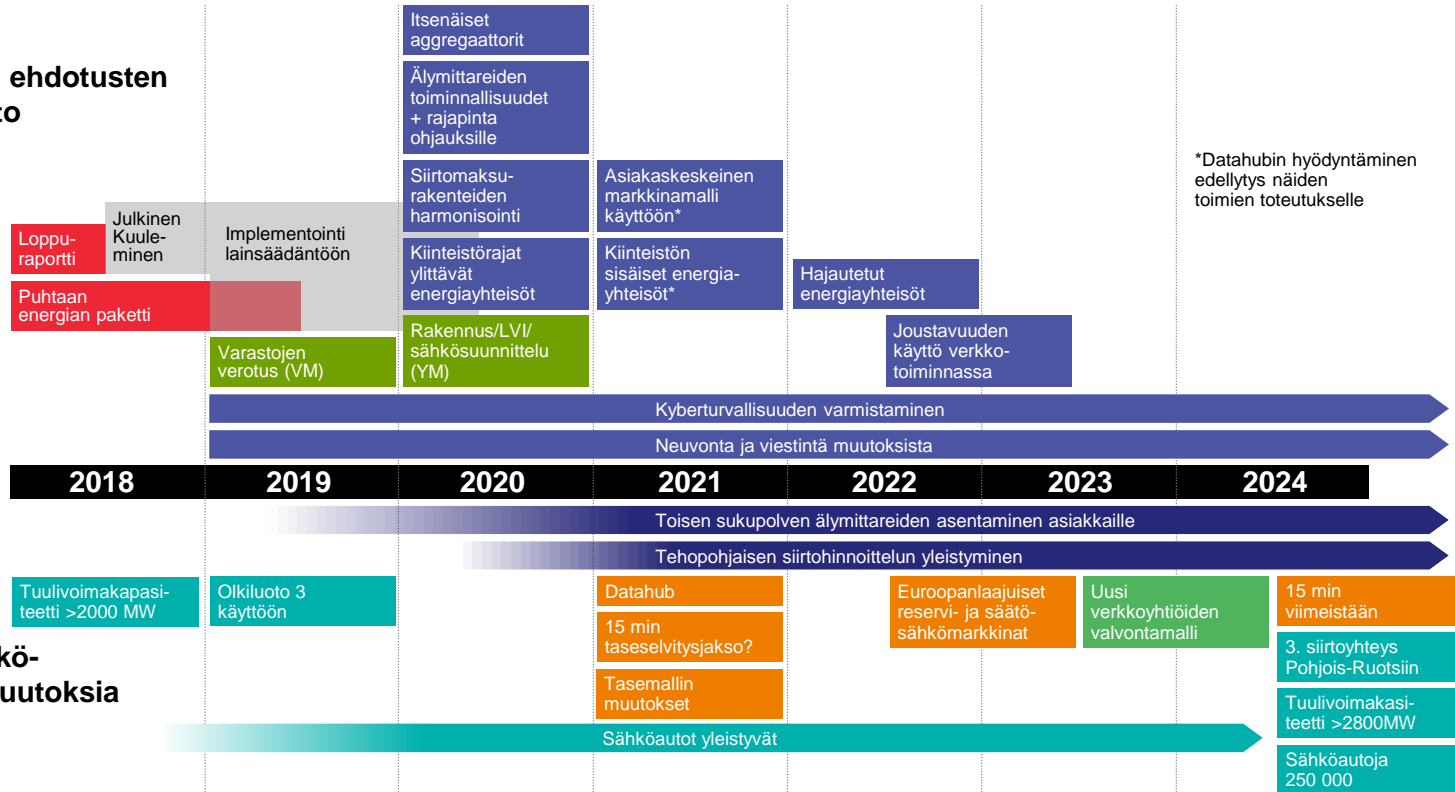
Tiekartta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

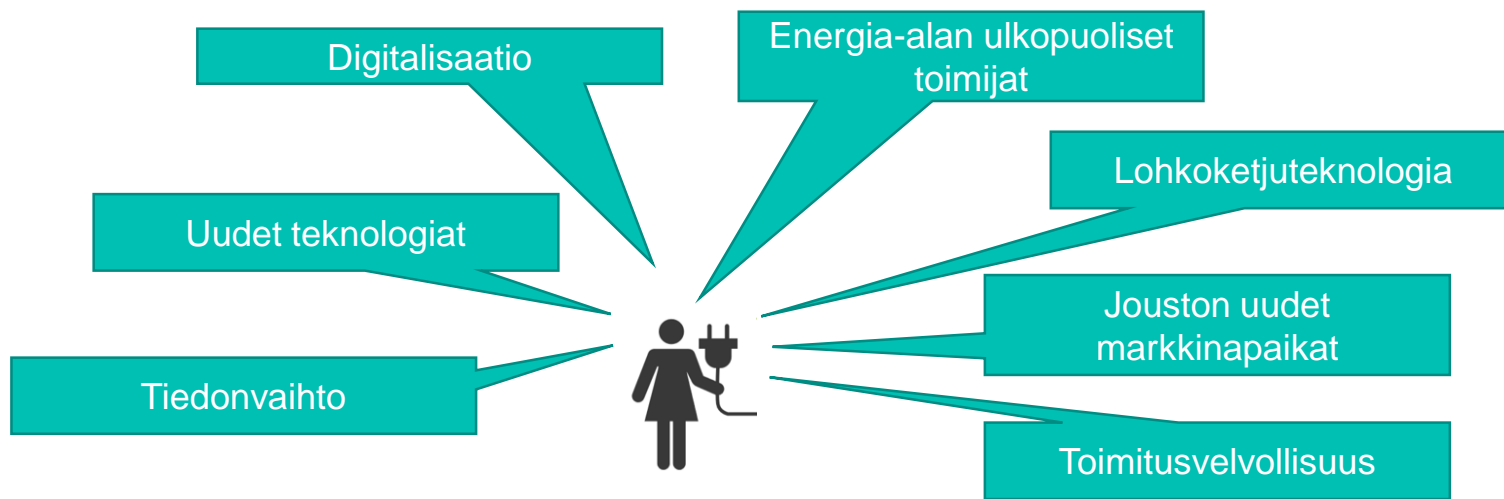
Työryhmän ehdotusten käyttöönotto

Tulevaisuuden teemoja

Asiakkaita hyödyttävät uudet toimintatavat tulee mahdollistaa

Kiitos mielenkiinnostanne!

Yhteystiedot
tatu.pahkala@tem.fi

Työryhmän keskeiset ehdotukset tarkemmin

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

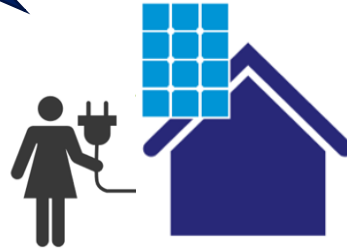

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

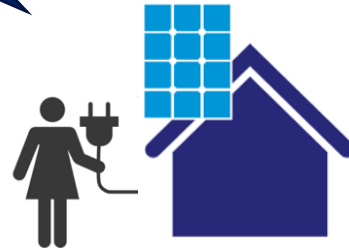
Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

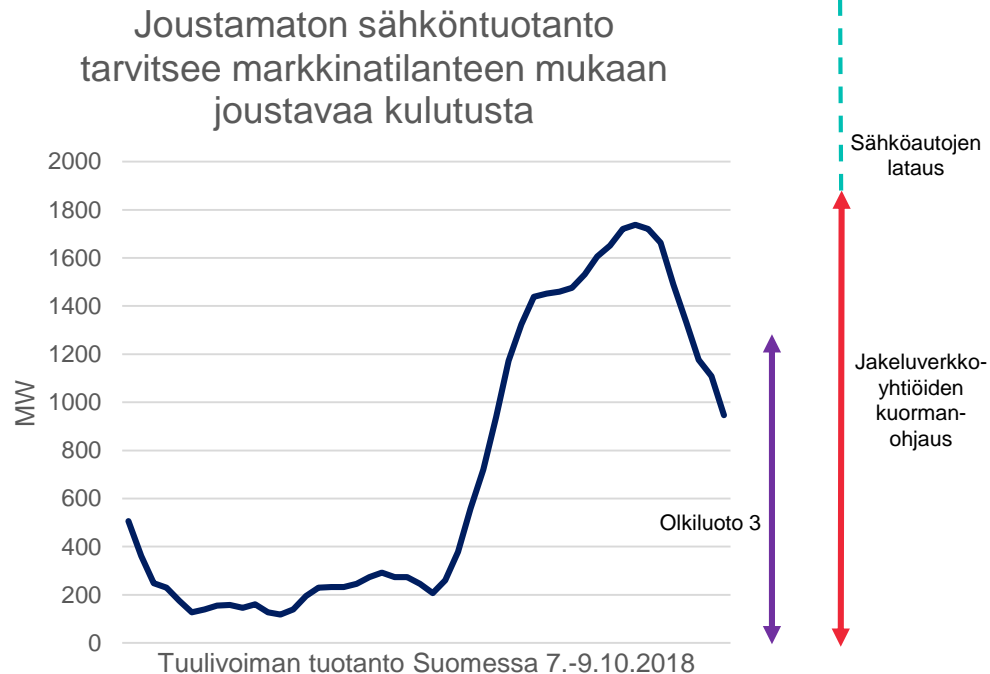

Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

Kulutusjoustopalvelut ovat kilpailtua toimintaa

- Jakeluverkkoyhtiöiden kuormanohjauksesta luovutaan hallitusti ja siirrytään markkinaehtoiseen dynaamisempaan kulutuksenohjaukseen viimeistään 30.4.2021

Sähkövarastojen omistaminen ja käyttö

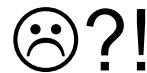
- Lähtökohtaisesti kilpailtua toimintaa
- Monipuolinen hyödyntäminen

Asiakaskeskeinen vähittäismarkkinamalli

- **Sähkösiirron ja sähköenergian vapaaehtoinen yhteislaskutus mahdollistetaan kaikille asiakkaille ja sähkönmyyjille koko Suomessa**
 - Kokonaispalveluiden edistäminen
 - Yhdenmukaiset jakeluverkkoyhtiöiden toimintamallit sekä selkeät roolit ja vastuut
- **Yhteensopivuus muiden pohjoismaisten vähittäismarkkinamallien kanssa**

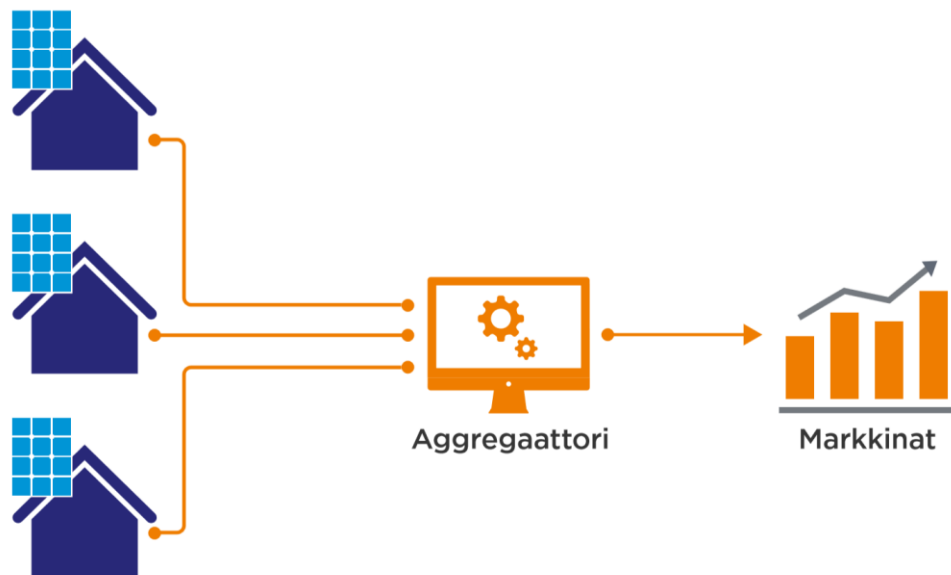

datahub

Uudet joustopalveluiden tarjoajat (aggregaattorit)

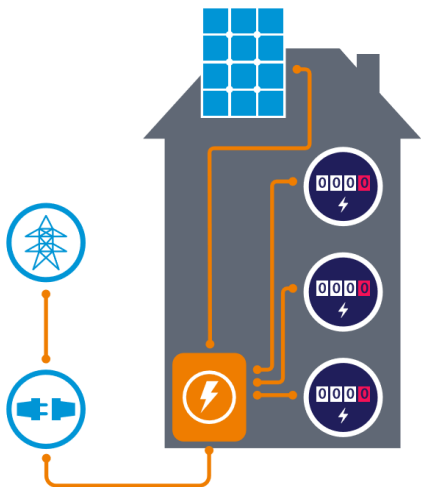
- Itsenäiset aggregaattorit voivat osallistua tasapuolisesti kaikille markkinapaikoille
- Asiakkaan etu
- Tasapuolinen ja selvä toimintaympäristö

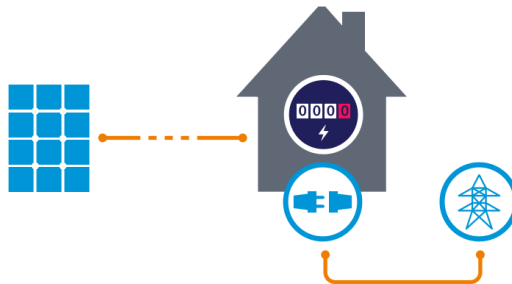
Mahdollistetaan erilaiset energiayhteisöt

Kiinteistön sisäinen energiayhteisö

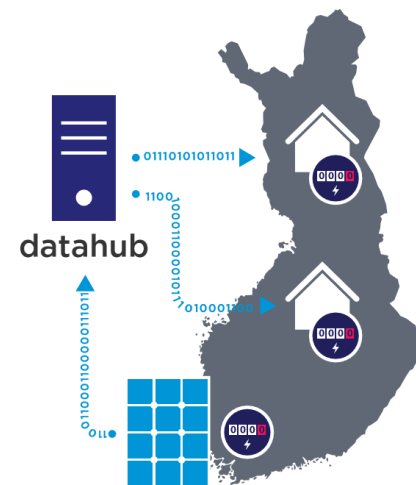

Kiinteistörajat ylittävä energiayhteisö

 = mittaus = liittymispiste = jakeluverkko

Hajautettu energiayhteisö

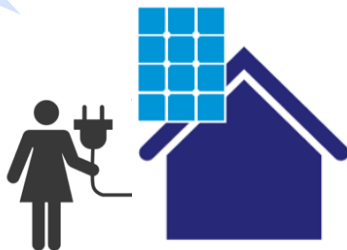
Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

Asiakkaille lisää vaikutusmahdollisuuksia jakeluverkkomaksuunsa

- **Tehomaksu korvaamaan kiinteää perusmaksua**
 - Vaikutusmahdollisuudet
 - Toimitusvarmuus
 - Investoinnit
- **Siirtomaksurakenteiden harmonisoinnilla voidaan helpottaa asiakkaita ja palveluntarjoajia**
- **Aktiivinen, asiakaslähtöinen ja oikea-aikainen viestintä ja neuvonta**

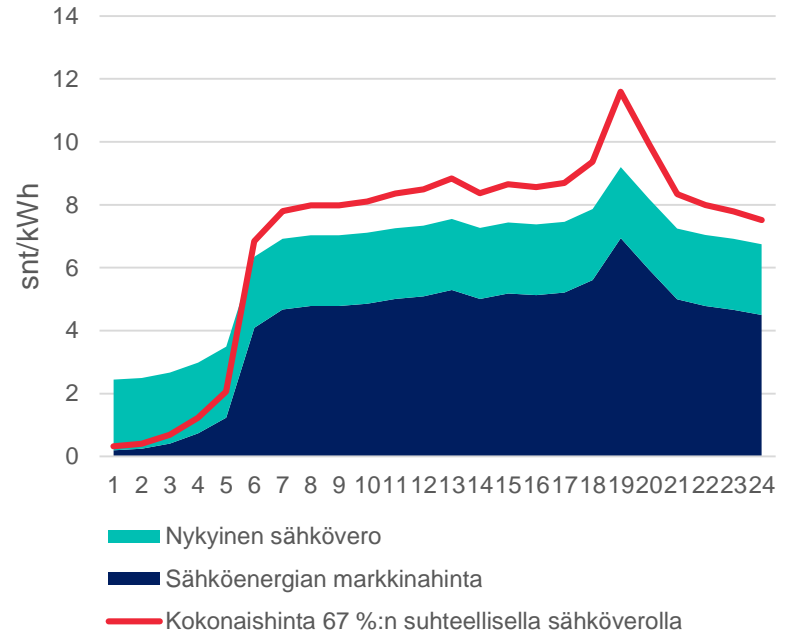
Sähkönkulutusikäyrä, pientalo varaavalla sähkölämmityksellä W (Energiavirasto)

Työryhmä ei kannata suhteellista sähköveroa – tehokkain kannustin joustoon tulee markkinoilta

- Eri sähkömarkkinapaikkojen hinnat ohjaavat tehokkaimmin sähkön kulutusta
- Suhteellinen sähkövero voimistaisi keinotekoisesti kulutuksen näkemää hintasignaalia → riski tehottomuudelle
- Ongelmia myös mm. tasapuolisuuden, valtion talouden ennustettavuuden, suojauskustannusten ja käytännön toteutuksen osalta

Esimerkki 15.10.2018, ei sisällä siirtomaksua eikä arvonlisäveroa

Sähkön varastoinnista tulee olla verotonta

Sähkön kahdenkertaisesta verotuksesta luovutaan

Sähkön varastoinnista akkuihin yleistyy nopeaan tahtiin varastointiteknologian kehittyessä. Joissakin tilanteissa tämä johtaa kaksinkertaiseen sähköveron perintään, kun verkosta ensin ladataan akkuja ja seuraavaksi taas puretaan sähköä akusta sähköverkon kautta loppukulutukseen.

Valtioneuvoston ilmoitus 25.5.2018

Joustoa tukeva verkkoyhtiöiden sääntely

- Tehokas jouston hyödyntäminen sähköverkkoyhtiöiden verkkotoiminnassa
- Jousto mahdollisimman moneen tarkoitukseen
- Esimerkkejä ja kokeiluja maailmalta

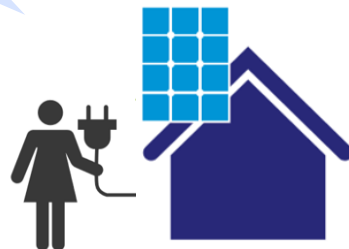
Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

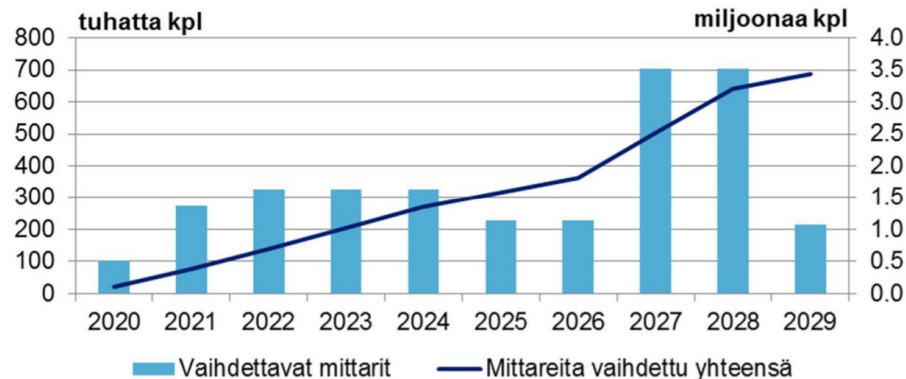
Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

Seuraavan sukupolven älymittarit tukevat kulutusjoustoja ja reaaliaikaisempia sähkömarkkinoita

- **Asiakas saa uusilta mittareilta tietoa nykyistä enemmän ja useammin**
- **Mittarin rooli kulutusjoustossa:**
 - Kuormanohjaus tuo perustason joustopalvelut suurelle määrälle asiakkaita
 - Teknologia- ja palveluyritysten ratkaisut ovat monipuolisempia

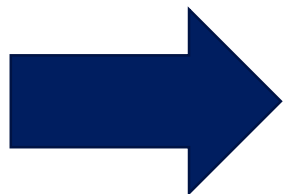
Mittareiden uusinta-aikataulu

Rakennussääntely

- Kulutusjousto ja älykästä sähköautojen latausta tukeva kustannustehokas rakennussääntely
- Tehon huomiointi suunnittelussa

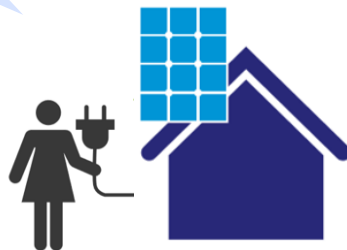
Puitteet älykkään ja asiakaskeskeisen sähköjärjestelmän rakentumiselle

Selkeytetään sähkömarkkinaroolit ja -pelisäännöt

Luodaan riittävät tekniset edellytykset

Mahdollistetaan markkinaehtoiset kannusteet

Lisätään toimialarajat ylittävää yhteistyötä

Älykkään sähköjärjestelmän kyberturvallisuudesta huolehdittava

- Etäohjattavien laitteiden kytkeytyminen sähköjärjestelmään tuo paitsi mahdollisuuksia myös uusia riskejä asiakkaille, markkinatoimijoille ja sähköjärjestelmälle
- Toimiala- ja organisaatorajat ylittävää yhteistyötä laajennetaan kyberturvallisuusriskeihin varautumiseksi

Energiajärjestelmien synergiat

- Eri energiajärjestelmien tulee tukea toisiaan markkinaehtoisesti:
Sähkö, lämpö, kaasu ja liikenne
- Mittaustietojen saatavuus asiakkaille

